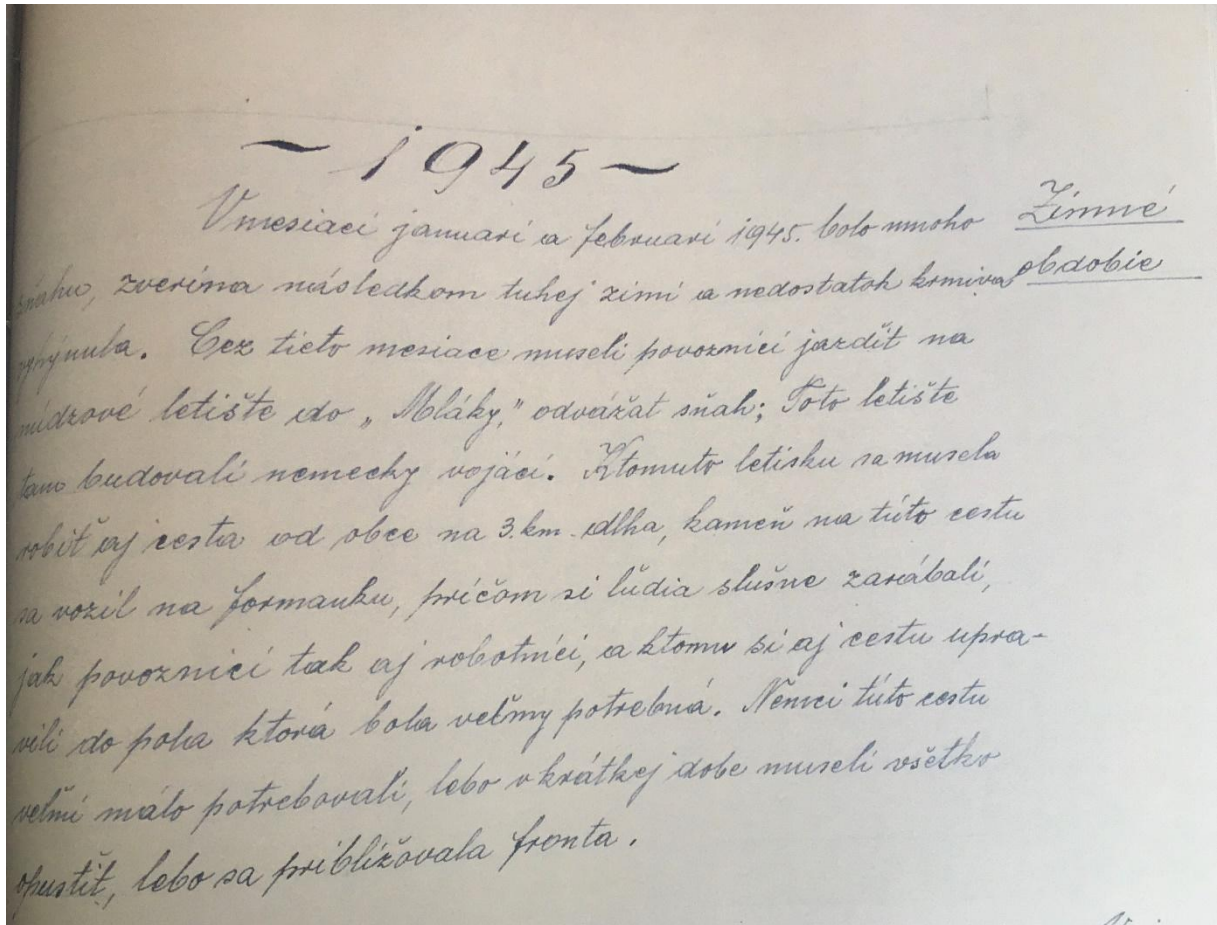

- 1945 -

Zimné obdobie

V mesiaci januári a februári 1945 bolo mnoho sňahu, zverina následkom tuhej zimy a nedostatok krmiva vyhýnula. Cez tieto mesiace museli povozníci jazdiť na núdzové letište do „Mláky,“ odvázať sňah; Toto letište tam budovali nemecky vojáci. K tomuto letisku sa musela robiť vraj cesta od obce na 3.km dlhá, kameň na túto cestu sa vozil na formanku, pričom si ľudia slušne zarábali, jak povozníci tak aj robotníci, a ktomu si aj cestu upravili do polia ktorá bola veľmi potrebná. Nemci túto cestu veľmi málo potrebovali, lebo v krátkej dobe museli všetko opustiť, lebo sa približovala fronta.

Vojnová doba

V mesiaci marci a apríli 1945 začala sa ku nám približovať fronta, noviny a rádia prinášali strašné zprávy kade vojska išly - obce vykradly a spálili. Táto zvešť naplňala občanov strachom. Preto v úzkosti strachu urobili občania verejný slub; Že ak v našej obci niečo takého nestane, že občania vystavia jednu kapličku pre sochu Božského srdca Ježišovho.

Veľkonočné sviatky sa odbavily, ale už vyrušujúce, lebo nemecké vojsko sa začalo sťahovať material odvažali na autach preč. Ktory tu ostali boli akísí neistí, niekory si zaobstaravali civilné obleky a ušli, do hôr, a tam čakali svoj osud dňa.

Dňa 3ho apríla nemecké vojsko zachytilo 17. mladých mužov v obci a uzavreli ich v kostole, za tým cieľom vpáde na civilné obyvateľstvo proti ním vzburilo, tak tých zaistených mužov nemeckým mužov by boli odstrelili a obec zničili. Pri tomto chytání mužov nemeckým vojskom bol na uteku postrelený Leskovský Mikuláš, vtedy sa mladý chlapí rozutekali kam ktorý vedel do hôr.

Nálet

V noci 3ho apríla 1945 navštívilo našu obec aj Ruské letectvo, ktoré zhodilo niekoľko bômb - škoda bola spôsobená len na budovách. Po tomto nálete ľudia sa rozutekali do blízkeho lesa a tam si robili úkryt v ktorých zotrvali až do príchodu ruského vojska.

Dňa 4ho apríla 1945. prišlo Ruské vojsko cez hori smerom na Plav. Podhradie, a začali útok na nemecké vojsko tam usadené. Vtedy nemecké vojsko dostalo rozkaz a vyhodilo do vzduchu muničné skladišťa.

Keď videli nemci že ide presila ruského vojska odtiaľ odkiaľ ich nečakali, tak opustili kasarňe a ustúpili do lesa smerom k Hasprunke, a odtiaľ kládli odpor, ale márne, sila ruského vojska ich zatlačila. Ohromné výbuchy skladišťa otriasli celým okolým ako zemetrasenie, ľudia stonali strachom čo to len snami bude keď sme medzi frontú.

O 5tej hodine odpoľudňa toho istého dňa priblížili sa ruské vojská až k Sološnici, nemecké vojsko ktoré bolo ešte v obci kladlo odpor, z jednej stodoli strielal nemecky vojak. A tak rusky vojak zápalnu streľu zapalil stodolu ktorá aj zhorela.

Za dve hodini ruské vojska obsadili obec, a nemecke vojska sa dali na útek, mnohy boli zajaty ranení aj zabity. Pri očisťovaní obec prebiehli ruské vojska po uliciach a domoch kde boli ešte nemci schovaní.

Tak v jednom dome č 184. iste samostatne žijúcej ženy, sa uschovalí nemeckí vojáci do maštale. Ako náhle sa toto dozvedeli ruskí vojáci, že su tam ešte nemeckí vojáci, tak ich chceli odzbrojit a zajat. Ale títo začali proti útok ručnými granátmi. A tak 3. rusky vojaci boli zabity. Vtedy sa rútil i ruský vojáci, do vñutra maštale a pobili 5. nemeckých vojakov. Večer toho istého dňa valilo sa ruské vojsko cez hory do obce; obsadilo železničnu trať a tam čakali ďalšiu posilu.

Na druhý deň 5ho apríla 1945. predpoľudním začalo ruské vojsko postupovať smerom k Hasprunke : Tu z lesa vyrazili nemecké tanky, ktoré tam boli uschované a začali palbu proti utočiacému ruskému vojsku do obce dopadly nemecké míny, ktoré výbuchom poškodili niektorým občanom budovy. Pri týchto exploziach bola jedna osoba Eva Jurkovičova ľahko poranená.

Tu prišlo ruské delostrelectvo, ktoré sa zakopalo nad obcou, ale nemali sebou municie; Tak boli vyzvaní 5. ty povozníci aby z hôr priviezli muníciu k d'elám to boli : Bakan Michal, Dinuš Ondrej, Eliáš Karol, Chvíla Tomáš a Vavrínek Ján. Ako náhle sa priviezla municia k d'elám, ihneď začala palba a za malú chvíľu nemecké vojsko v lese ukryté rozprašili ktoré sa dalo na útek smerom k Hasprunke.

Dňa 5. ho apríla 1945 bola na výsluh vzatá istá osoba Mária Černá u ktorej sa našli ukrytí nemecky vojaci, bola obvinená že ich ona tam uschovala, ona sa vyhovarala že nevie ako sa tam dostali. No ale

nadarmo sa vyhovarala že ona doma nebola; obhajcu žiadného nemala, a tak po prečítaní protokolu somenutu osobu postavili v majíri ku stene a rusky vojak ju odstrelil.

Ako náhle odtiahli ruské vojska do lesa, ihneď bolo nariadenie ísť po poli a hľadať mŕtvých; prevádzali mŕtvych vojakov na cintorín, a tam boli pochovani - a sice: rusky vojaci boli vychovani v cintoríne, a nemecky vojáci vedľa cintorína pri Božej muke tam kde boli pochovani prusky vojáci po čas cholere v roku 1866.

Pri dobíjaní obce Sološnice padlo v obet 20.ruskych a 21.nemeckych vojakov, ktorí boli zistení; ostatní po horách a lesi koľko padlo sa nevie, až neskoršie sa nachádzali kostre obhriznuté od diviakov a líšek.

Nová vláda

Ako náhle obsadilo ruské vojsko obce, ihneď sa ujali úradnej moci v obci ine osoby. Starostu pozbavili funkcie aj ostatnych členov obecného zastupiteľstva. A tak sa utvoril národný výbor, ktorý pozostával s pár komunistov, a títo mali právomoc vládnuť v obci. Ihneď sa muselo pripraviť 100q obilia pre ruské vojsko nato musel pekar upiecť 500. kusov chleba, keď bol chlieb pečeni, už ho ruské vojsko nechcelo. A tak ho potom pridelovali chudobným.

Ďalej muselo sa znieť 300.kg kyslej kapusty, 1000 - kusov vajec, 50.kusov sliepok a 30.kg másla. K tomu hovadzy dobytok, koňe, ošípané.

Roľníkom boli zbrané koňe voze; krma ako je ovos, d'atelina a seno. Neskôr sa muselo odovzdávať mlieko, vajca, tiež aj sliepky, za nimi určenú cenu.

Povinnosti

Každý občan ktorý mal súce statky k záprahu musel voziť kameň a zem na letište do „ Mláky", na zavažanie kanálov. Roľníci si nemohly svoje pozemky obrobiť, ako zasiať a zemiaky zasaďit. Tymto 14.dňovym oneskorenym ostalo mnoho pózemku neobrobeného, následkom toho bolo aj úrody menej. Bolo vyhlásené každý kdo je zdravy musí ísť na letište pracovať. Rusky vojáci chodili po domoch a vyhaňali povozníkov; Sprvu sa vyhlasilo žena musí ísť zdoma pracovať no ale neskôr sa to dostalo zaplatiť a sice: povozník 200. kčs, domce a robotnici 60.kčs denne.

Odovzdanie náradia a zbraňe

Národný výbor nechal vyhlasiť a tiež aj vybudovať, že každý držiteľ zbraňe a radio prijímača musí to všetko odovzdať, kto tejto vyzve neuposlechne bude trestní. A tak statočny oblečenia bojác sa trestu odovzdali svoje veci tymto pánom podopateru. A čo sa stalo, mnohé radia sa stratili a tiež všetky pušky. Ale tý páni čo to nechali vyhlasiť, svoje radia neodovzdali, a tak sa im ani nestratili. Záruki nebolo lebo tý ktorý tieto veci prevádzali boli bez majetny.

Ako sa sniesli radia a pušky na obecný úrad do uschoví, ihneď prišli niektorí rusky vojáci a si ich pobrali preč.

Ruské vojsko u nás ubytovane bolo do 1.ho maja 1945. po odchode ostalo tu len malá skupina ktorá držala stráž na obsadenom uzemiu zvlášť na letišti.

Kapitulacia

Dňa 7.ho mája 1945. o 2.hod. 41.min. nemecko bezpodmienečne kapitulovalo. t.j. „Konec vojny.“
Nato dňa 13.ho mája bola usporiadaná „slávnosť mieru,“ pri pomníku padlych za prítomnosti
hasičstva žiactva a a celého obecnstva, slávnostným ročníkom bol Jozef Štíh uč. tunajšej meštianskej
školy.

Druhá slávnosť bola konaná dňa 9.ho júna 1945 a sice: Cirkevná; Na poďakovanie sa Božskému
Srdcu Ježišovmu, za ochranu pri prechode fronty cez našu obec. Tejto slávnosti sa zúčastnili občania z
okolitých obcí so sprievodmi t.j. procesiu, ako Rohožník, Plav. Podhradie aj z iných obci, bola „Poľna
sv.omša.“slávnostnú kázeň mal páter Horny.

Tretia slávnosť bola 17.júna 1945.t.j prísaha miestneho národného výboru,ap a prísaha vojska
Československej armády, tiež „Poľna sv. omša“ pri ktorej účinkovala hudba - po prísaha bola poriadna
ľudová veselica v Potravnom družstve.

Volby

Obyvateľstvo nebolo spokojné s vedúcimi obce a najma nebolo spokojné s miestným národným
výborom, ktorý nebol nikým zvolený a ktorý bol čiste komunistického zloženia. Tento národný výbor
mal aj milíciu ozbrojenú a títo milicionári na miesto poriadku robili len neporiadok a nepokoj v obci.
Lebo zajejich stráženia rozkradli jednotlivy ľudia štátní majetok t.j ktoré vojsko zanechalo pri ústupe a
ktoré mali prináležať štátu Československému a jeho armade. Tymto nespokojnosť občanov bola
odôvodnená a preto sa domáhalo zmeny výboru.

Mimo komunistickej strany založená bola aj miestna organizácia demokratickej strany.

Občania obce takmer na 90.% stali sa prívržencami demokratickej strany.

Keď sa občania domahali volieb, tak komunisti v čale Štefana Íč-u zavolali si ruskych vojakov a
rozohнали občanov, lebo komunisti ich biligovali jako „Fašistov.“ Tymto si komunisti u občanov ešte
väčší odpor vzbudili.

Nato o 14 dní neskôršie však došlo k volbe kde komunisti úplne prehráli, ale zostal úradovať stary
vybor,lebo delegat okresného národného výboru bol tiež komunista, a keď videl že vec je prehraná tak
rozpustil shromaždenie.

Druhá volba konala sa v júni pri ktorej demokratická strana opäť zvíťazila a dohodou dostali
komunisti komunisti 4 mandáty, a demokratická 14 mandátov. Tymto nastal v obci klud a
uspokojenie, lebo milicia bola vymenená riadnym strážným oddielom čsl.vojska, pod velením
aktívneho dôstojníka.

Až teraz nastal poriadok a pokoj jako aj istota a bezpečnosť osobná a majetková.

Predsedom národného výboru stal sa u nás demokrat Václav Brabenec.

Kolkovanie peňez

V mesiaci auguste 1945 bolo prevedené kolkovanie starých bankoviek a sice: 1000 Ks , 500. - a
100.- ostatné staré platidla ostali vplatnosť na ďalšiu dobu už do 28ho novembra 1945.

V našej obci sa kolkovalo starych platidiel v obnose 4,800.200 - korun slovenských.

Klonovanie sa prevádzalo na 4.etapy. I.ráz sa dostalo na osobu 2.000 Kčs . II. ráz pre domácnosť t.j.na hlavu rodini 10.000 Kčs. III.ráz do 20000 Kčs a IV. ráz do 50.000 Kčs. prevyšujúci obnos nad 50.000 Kčs bol zadržany a uložený v Sedliackej banke v Malackách.

Toto kolkovanie dalo najavo koľko kto mal peňez, niekory za krátky čas na keťasovanie, íní za dlhšiu dobu ušetrené.

Výmena stiahnutie peňez

V mesiaci októbri 1945 vyšlo nariadenie stiahnutie peňez, všetky bankovky dňom 15.novembrom 1945 prestali biť verejným platidlom, vplatnosti ostaly len 5.kov, 1.kov, 50.hal, 20 hal,a 10 hal, mince.

Táto vymena peňez sa prevádzala na poštovém úrade, za prítomnosti nár. bez t.j. žandarstva. Každý si mohol vymeňiť na 500 Ksč v nových platidlách, zbytok mu bol viazany, ten si mohol uložiť do peňažného ústavu, budťo na poštovu Šporiteľňu alebo do miestného Úverového družstva na vkladnu knižku.

Uvolnenie vkladu sa prevádzalo následovne: majitel vkladu musel si podať žiadosť, potvrdenú miestnym národným výborom, a potvrdenie načo peňiaze potrebuje. A tak národna banka Československá uvolňila vklad.

Ďalej do 15ho nov. 1945 musel každý majitel vkladu podať prihlášku svojho vkladu u toho peňažného ústavu kde mal svoj vklad uložený.

Stýmto prihláseným boli spojené ťažkosti, mnohy ľudia si nevedeli správne vyplniť,a tlačivo prihlášky pokazil, ktoré stálo 10 korun.

Trafikanti vypredali výše 600 kusov prihláškok.

Vklady uložené na poštovu šporiteľňu a v miestnom Úvernom družstve činia 6.400.000 Kčs.

Ceny

Čo sa týka cien životných potrieb boli neutešene vysoké. Nie je možno všetko dopodrobna zaznačiť; spomeniem len jednotlivé články tak tiež i dobytok. Ceny sa menili ukaždého majiteľa inač.

1q. pšenice- úradná cena	260 Kčs	na čierno 1000 Kčs
1q zemiakov ~II~	70 -100 Kčs	400 Kčs
1kg múky pšeničnej	4.50 Kčs	20 -25 Kčs
1kg hovädzieho mäsa	45 Kčs	80 Kčs
1kg bravčového mäsa	60 Kčs	160 Kčs
1kg másla	50 Kčs	200 Kčs
1 l mlieka	5 Kčs	10 Kčs

1 vajco

1.80 Kčs

10 Kčs

Dobytok a hydina

1 pár koší	60. - 80.000 Kčs
1pár volov	35. - 40.000 Kčs
1 kráva	15. - 18.000 Kčs
1pár ceckových prasat	3-4.000 Kčs
1 hus hladná	500 - 600 Kčs
1 sliepka	300 - 350 Kčs

Rôzny tovar

1pár vysokých bot	3.500 Kčs
1pár topánky mužské	1.200 Kčs
1pár ponožky mužské	220 Kčs
1 oblek mužský	7.000 Kčs

Úroda

Tohtoročná úroda bola abnormalna slabá, následkom veľkého sucha všetko zaschlo. Ďateliny sa len ráz kosili aj tie boli slabé; Obilie dozrало skôr ako mu prišiel čas; Kukurice sa na mnohým miestach pozrezovali lebo nemali kláskov. Zemiaky a repí boli zvädle na koreni, ba ani sa nedali kopat'.

Trávy na lúkach sa miestami ani nekosili lebo ich spásly koňe a krávy ruského vojska, ktoré sa tady držali až do zimi.

Roľníci zháňali krmivo po iných obciach pre svoj dobytok, mnohy roľníci boli núteny odpredat' dobytok pre nedostatok krme na zimu.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet obce 1945

Potreba 259.456 Kčs

Úhrada 137.285 Kčs

Schodok 122,171 Kčs

Na túto úhradu riadného rozpočtu sa potrebuje vyberať prirážka 200%daňí činžovej 2.013 Kčs výnos 4.062 Ksč. Vyberať prirážka 400% k ostat.daniam 18.752 Kčs a 43.101 Kčs uhadzuje sa z akt. nedopl. Obec. prirážok.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1945 tam bolo uzavretých 8 sňatkov, narodilo sa 48 detí, a zomrelo 18 osob.

- 1946-

Zimne obdobie

V mesiaci januári tohto roku bola zima veľmi príjemná, do polovice mesiaca bolo teplé počasie a bez sňahu teplota stúpala až na 12°C až do polovice mesiaca začalo trochu mrznúť; A tak zima ubehla bez silnejších mrázov a sňahu.

Vykopavky mrtvol

V tomto roku v mesiaci februari v dňoch 1-2ho prišlo nariadenie všetkých padlých ruských vojakov zo zeme vykopáť, a do spoločného cintorína v Bratislave sa mali znovu pochovať.

Táto vykopávka sa musela previesť veľmi rýchle a na obecné trovy. Stolári museli robiť truhli aj v noci aby mŕtve ťelá neboli na vzduchu. Neprijemná to bola práca keď po 11 mesiacov sa mŕtvé telo zo zeme muselo ťahať, ktoré bolo už v rozklade - vykopávku prevádzali pod dozorom M.N.V a žandarstva.

Do tejto práce nahnali za trest aj majetných pánov veliteľov H.G. za to však dostali dennú mzdu.

Keď boli z vykopávkou hotovy, čakalo auto ktoré ich ihneď odvezlo do Malaciek a odtiaľ zasa vlakom do Bratislavy, do spoločného cintorína.

Záhadná vražda

Dňa 8.februára 1946. isty roľník, Eliz Daniel našiel vo svojej stodole zavraždeného človeka muža strednej postavy streleny do hlavy: Ako náhle sa to objavilo hlásili vec žandarstvu. Tito ihneď porobili opatrenia stodole zamkli - a poslali pátracu stanicu započalo sa vo vyšetrovaním, ale sa vyšetriť nič nemohlo lebo dotičného niekto v obci nevedel odkiaľ prišiel, mala byť aj súdna pitva ale ktomu neprišlo po troch dňoch ho zakopali; Až asi o dva mesiace vyšlo na javo kto to bol, že ide o človeka zlodeja spovolania, ktorý údajne mal pochádzať z obce Hosštetna, pri Morave - Kto previedol vraždu sa nevie, ostala vec záhadná.

Výročie oslobodenia Č.sl.

Vdňoch 4 - 5, aprila konala sa slávnosť oslobodenia našej obce Červenu armádú, slávnosť sa odbavovala v miestnosti Potr. družstva, za účasti miestneho has. sboru, národného výboru, žiactva a celého obecnstva.

Slávnostným ročníkom bol vedúci notár Löl, vo svojej reči spomenul osoby ktoré svojim pričinením a odvahu zachránili niektorým občanom ich životy.

Následovali básne a recitácie školských dietok, na ukončenie bola zaspievala hymnická pieseň.

Slávnosť slub. verností

Ako je spomenuté na strane... že občania v úzkosti strachu pred frontu si urobili verejný slub tohto znamenia :

Že ak sa v našej obci počas prechodu fronty nejaké väčšie nešťastie nastane a budeme zachránení, vystavíme jednu kapličku pre sochu Božského srdca Ježišovho. tento slub sme aj dodržali, a tohoto roku 1946. na jar sme započali zo stavbu ktorá sa vystavila len z milodarov občanov a iných ctiteľov Božského srdca Ježišovho, ktorý boli počas fronty v našej obci ubytovaný a zachránení.

Kaplička je prístavba ku kostolu, jej náklad činí Kčs 300.000. stava bola ukončená 30.VI. 1946., a na sviatok t.j neďela po oktsve Božieho Tela dňa 30. VI. 1946, bola vysvätena jeho Ex.p.biskupom Dr. Michalom Buzalkom.

Slávnosti sa zúčastnili veriaci z okolia v počte okolo 8.000. veriacých. Pontifikalnu sv. omšu slúžil jeho Ex.p.biskup. Dr. Michal Buzalka, príležitostnú kázeň mal superior páter Hieronim z rádu Tešiteľov Božského srdca Ježišovho z Mariatalu.

Stavbu kapličky previedli miestny remeselníci, murarsky remes. Ján Krúpa, a tesarsku prácu previedli Michal Bakan, a Frant. Bakan, drevo na podlahu darovala urbarská obec zo spoločnej hori.

Naša túžba sa uskutočnila a dnes sa dožívame tejto veľkolepej slávnosti , ktorej sa zúčastnilo v prvom rade rim. kat. kňazstvo na čele s jeho Ex.p.biskupom Dr. Michalom Buzalkom ktory svojimi podpismi svedčia:

Dr.Juraj Turza. admin.v .r .

Mikulaš Šíkuta farárv.r.

Michal Oravšaj farár v Kuchyni

Ján Čipely bisk. ceremoniar. v.r.

Štefan Kollíny v.r.

Ján Feuský , Pernek v.r.

P. Písečný Jozef v.r.

Ján Nemeč Cerová Lieskové v.r.

Dr. Michal Buzalka biskup. v.r.

Za posádku Plav. Podhradi pplk. Bražek

Jozef Bertušek v.r.

Ant..... v.r.

.....

Tejto veľkolepej slávností sa zúčastnila aj Delostrelecka posadka s Plav. Podhradia na čele svojim veliteľom pplk. Brožekom, a celým dopôstjníctvom. Taktiež aj mnohy politicky úradníci ktorí sa tiež prišli pokloňit Božskému Spasiteľovy za ochranu prí préchode fronty.

Voľby.

Dňa 26.maja 1946 boli prevedené Voľby pre ústavodarné národné shromažďovanie, na Slovensku - boli stanovené 4 stranici a sice:

1. Strana práce - 2. Demokratická strana,
3. Komunistická strana - 4. Strana slobody.

Táto horúčkavita doba bola pár dní pred voľbami veľmi kritická, rečníci chodili každú nedeľu ku nám ba aj v týždni prišli nás presviečať ktorá strana je lepšia.

Peknýmí rečami lákali voličov do svojho košiara. Ani osobné osočovanie nevystalo, vysrptrkovali si strany na, oči jedna druhej ake veci popachali, ako sa ktory obocovali, a úlohy ľud drobný hľadel a počuvak tieto reči;

Niektory si osvojili tú stranu, druhy zasa inú. niektorý zasa ovrhli zo všetkyma a radšej nehlasoval na žiadnu ako je vyďieť výsledky volieb:

Celkový počet voličov bol : 880.

stoho pripadá na mužov.438. hlasov.

~II~ na ženy..... 442. ~II~

pri hlasovaní odovzdali mužovia 432. hlasov

~II~ ženy..... 435 ~II~

Takže 1. Strana práce dostala 6. hlasov, 2. Demokratická strana 585. hlasov, 3. Komunistická strana 262. hlasov, 4. Strana slobody 6. hlasov, a prázdnych bolo 10 lístkov.

Zmena M.N.V.

Dňa 6.novembra 1946. bola zmena v obecnom zástupiteľstve t.j. M.N.Výboru, z 18 členov sa zvýšil na 24. členov. Za predsedu bol zvolený Karol Eliaš roľník, zo strany demokratickej;

Tak strana demokraticka má teraz 17. členov a Komunisti 7. členov do obecného zastupiteľstva.

Dávka z majetku

Vmesiaci novembri 1946. boli vyslané Min. financií sbieracie komisie do každej obce ohľadom „Dávky z majetku“. Preto každý kto mal vklad uložený u peňažného ústavu, musel podať prihlášku na svoj vlastný vklad. Zaroveň si musel oceniť aj svoj movíty aj namovíty majetok. To bola veru ťažká práca, pre advokáta a nie pre dedinského roľníka; Bola poriadna aj prednáška ako sa to má vystavovať, ale málo kto si to vedel správne vyplniť. A tak vypomáhali ľuďom páni učiteľia stejto meštianskej biedy von.

Ľudia proklali tú príležitosť nadobudnutia tých meštianských papicrov. Lebo len toľko rás už sa muselo odných plaťit, a ešte že Boh vie čo sa sných toľko dostane?

A veru sa tak aj stalo ministerstvo financi dobre zarobilo pri tejto dávke majetkovej

Úroda

Tohtoročná úroda bola slabá, lebo cez celú zimu nebolo snehu, a čo bolo, len veľmi málo, takže zem bola vysušena a bez vlhky, ktorú jarné obdobie bolo tiež suché. Obilie bolo slabé. Okopanini ako repa, tá musela zaorať, lebo ju chrobáky zožraly, cez 7. týždňov nebol dážď. Tak roľníci na mieru repy, museli zasieť proso, aby neostala rola prázdna úhorom. Toto proso sa niektorým dobre úrodilo. Tak tiež zemiakov sa obstojno urodilo, ale že boli za veľkého sucha narodtľé, ako sa uschovali hroblov a jam počali mäknúť a hŕiť.

Najväčšia bieda bola z podestielkú, slámi bolo málo, a čo musela sa nechať na komu. A tak ľudia musia chodiť na ihličie a lístie do lesa, ktoré ale hajníci hájajú a nedajú to vyvážať, stále pokutujú 100 Kčs odna rázu. Takže dobytok stojí vmašťale viac na blate ako na suchu.

Následkom hrubého nedostatku krme a tiež nástele, ľudia by radi odpredali dobytok není komu, - Slovpol dáva nízke ceny; Zakladajú akési dobytckárske družstvo; No ale kedy začne fungovať t.j. účinkovať sa ešte nevie. Veru roľníctvo sa nachádza v úbohom v stave.

Darmo ich posmelujú že roľníci sú pilierom štátu aby vydržali že však sa situácia zlepší. A veru prvý opák. Naša obec dostala prípis od Povereníctva pre výživu a zásobovania, aby odovzdala, poťažne zinkasovala niekoľko vagonov obilia pre zásobovanie.

Tak boli rozpálené vymení roľníkom, koľko ktorý ma odovzdať. Na príklad; istý roľník zo 7. kat. jut. pôzemku do ktorého má započítane aj 2. kat. jut. lúk, dostal predpis odovzdať 16g 20kg obilia. Kde ho vziať keď ho toľko už ani nemá, alebo ho ani toľko nenamlátil. Veru nejednému roľníkovú vystúpil studení pot na čelo keď ten výmer prečítal. Ba čo ešte, prišlo nariadenie, že sa zrušuje dávka na mletie z 260 kg na 220 kg na osobu ročne. To bolo kriku obilie už zjednené odkiaľ ho vziať? Veru málo kto pochválil také štátné hospodárenie, keď sa vopred vyhlasovalo že máme obilia nadbitok a teraz chýba.

Bieda bola z oburí, roľníci splnili mnoho požiadaviek ohľadom zásobovania chlebom, mäsom a masťou, ale ubohý roľník chodí slabo oblečený a polobosý, lebo prídelu na obuv nedostáva, a na čierno kúpiť mu jeho majetkového pomeri nedovoluju, keď jeden pár botu na čierno stojí 2.700. - 3.000.-Kčs.

Veru ťažko je zaodiat taku viac členovu rodinu na zimu.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet Obce 1946

Potreba 332.257.- Kčs

Úhrada 189.540.- ~II~

Schodok 142.717.- Kčs

Úhrada

Príjem z akt. nedpl. obec príražok	Kčs. 30.000.-	
~II~ zostat. akt. nedoplatkov.....	~II~ 33.000.-	- 63.000.-
Zostáva schodok	Kčs. 79.717.-	

Tento schodok riadného rozpočtu má sa uhradiť -dľa usnesené uhradiť podľa § 1 zak.č 77/1927 v znení zák. 69/1935. Sl.z.a n. obec.priprázku:

Vyberá obec a) 200% k daňi činžovej od Kčs 2031	vynos 4.062.-
b) 400% k daniam ostat.od Kčs.18.752. ²⁰	<u>vynos 75.008. -</u>
	Kčs. 79.070. -
Neuhradený schodok rozpočtu	<u>647.-</u>
	Kčs. - 79.717.-

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1946. tam bolo uzavretých 14. sňatkov, narodilo sa 37. detí a zomrelo 27. osob.

Videl 3/XII.1947

K Gerdenič predseda O.N.V.

Malacky - v.r.

~ 1947 ~

Zimné obdobie

Toho ročna zima vyvrcholila dosť silne a trvala veľmi dlh, zem bola zavrznutá až 60 cmF ba aj viac.- Nato fujavice ktoré trvali niekoľko dní, a veterná smršť zaviala cestavne spojenie, ba aj vlakí boli viac ako týždeň zastavené. Zaviata silnica medzi obcou Rarbok a Plav.Podhradie sa musela 5.krát prehadzovať sňah ktorý bol smiešaný zo zemou miestami bolo sňahu až 180.cmF.

Nato koncom mesiaca marca prišiel odmäk; zem nestačila vodu zo sňahu do seba vsiat,a takto cele pole bolo pod vodou ako more.- Zverína v horách ktorej aj tak bolo málo skoro všetka pomrzla, zvlášť srnči a diveop ovce(Mufloni.)

Najviac trpelo túto zimu ľudstvo,lebo palivo za tak silnu zimu sa minulo; Mnoho ľudí sa veľmi nezohrialo pri kachlách, lebo takej zásoby dreva na tak tuhú zimu nemali. Ľudia pálili aj ploti; Do horí chodili na drevo za ktore museli mnoho pokuti zaplaťit. Ďalej zemiaky a repa v hrobch poziabla za takú tuhú zimu,veru bola ohromna poptávka na jar po zemiakoch zvlášť na sadenie. zemiaky na sadenie stáli až 359. kčs ba až 400. Kčs.

Ďalej zemiaky a repa v hrobch poziabla za takú tuhú zimu, veru bola ohromna poptávka na jar po zemiakoch zvlášť na sadenie. zemiaky na sadenie stáli až 359. kčs ba až 400. Kčs.

Jarné obdobie

Tohoto jara sa neskoro začalo siat, čakalo sa že príjde vhodné počasie, uliata zem zauchla a tak sejba bola špatná, mnoho zrna nezišlo následkom sucha. Nato cez celý apríl máj až do 20. júna nepršalo, až v júni trocha rose padlo, ale čo to bolo na tak vyschlú zem, sotva sa rastlini trocha občerstvili. Trávi a ďateliní málo kto kosil, lebo do toho času skoro nič nenarastlo, - nechala sa tráva na staro, ale keď nepršalo i tá vyschla; Takže seno sa zobralo aj zo 3 - 4. lúku na jednu furku.

Okopační boli z jara pekné, ale následkom veľmi sucha zvädli a zahorali, zemiaky miestnami ani semeno nenahradili.

Následkom veľkého sucha priblížila sa aj predčasná žatva a o jeden mesiac skôr alebo miestnami ešte skôr ale ubohá; - takejto žatvi málo kto pamätá.

Obilie sa kosilo miestnami holu kosu, bez vydelek, lebo hrsti nebolo z čoho robiť; - Mandlíkov bolo veľmi málo po poli vydieť, ale len hromatky z hrablov, zrno bolo slabe zaschle, pšenica miestnami ani semeno nenahradila; Veru bol to rok biedy a trápenia, - ľudia chodili za krmu kde do vedel do hôr vykašali starini a nosili domov pre dobytok, sláma čo trocha bola musela sa schovať na krmu. Nastelivo sa chodilo do štátných lesov, za ktoré mnoho pokut bolo, lebo to správa lesov povoliť nechtela, Až neskôršie bolo popadané ihličie hrabat, mnoho táto náhražka steliva nestála, lebo je len to špina; No ale aka pomoc, predsa dobytok nemosel na holej zemi ležať.

Tragedia

Dňa 24. ho apríla 1947 sa odohrala ista udalosť v našej obci. Obchodvedúci Potr. družstva v Sološnici J.H. v opilom stave zo zbraňou v ruke vyrušoval obecnosť. Ba čo viac aj 6 osob postrietil ale nie smrteľne, strielalo sa po obci ako za fronti, až musela byť zavolaná vojenská pohotovosť zo susednej obci s. Plav. Podhradia.

Keď menovaní vydel že už to nebude hračka dal sa na útek a v jednom dome sa uschoval všope tu ho odzbrojili a odovzdali žandarstvu. Ty, ho odovzdaly do väzby Krajského súdu v Bratislave.

Postriekané osoby boli ihneď ošetrované, a 2 osoby boli ťažko ranené tie boli dopravené do nemocnice.

Slávnosť

Dňa 11. ho mája 1947. bola poriadena spomienková Slávnosť tragickej smrti Gen. M.R. Štefánika. zároveň spojená z dňom „Výťažtva“.

Slávnosť bola odbavovaná po Bohoslužbach pred pomníkom padlych hrdinov vo svetovej vojne.

Slávnosť zahajil p. predseda M.N. V Karol Eliáš. a Slávnostny prejav mal p. Jan Slovák učiteľ meštianskej školy v Sološnici. Za tým nasledovali básne a recitácie školských dietok. Druhý prejav mal p. Viliam Löb. vedúci notár, ktorý vo svojej reči vydvihol význam dňa Slávností;

Pred ukončeným následovali Hymni Slovanských národnov a sice: Ruská, Poľská, Juhoslovanská a Bulharská, a na koniec Hymnická pieseň „Kdo za pravdu horí.“

Slávností sa zúčastnilo v prvom rade Miestna osvetová rada na čele z učiteľstvom, Hasičstvo školské dietky a pritom mnoho obecnstva.

Stiahnutie mince z obehu

V tomto roku vydalo Min. financií nariadenie stiahnutie drobných mincí a to : strieborné 5ks.niklové 5.ks niklové a mediniklove 1.ks.tieto mince boli razené za Slovanského štátu, platnosť mincí bola stanovená do 30.ho júna 1947.

Budovanie

V tomto roku dvojročného budavateľského plánu naša obec mnoho postavila, vybudovala valcovanu cestu cez obec v dĺžke 1.160.metrov: -Na túto cestu prispeli občania napásledovne:

Každy občan roľník ktorý mal povoz privezol kameň a to koňiar 4-5.kl. volár 4.kl kameňa zdarma, ktorý mal krávy 2-3. kl. kamena; Ručné práce: - ktorý bol práce schopní a to hlavu rodiní, odpracoval 3dňi, pri vykope alebo pri dláždeniu.

Na upevnenie cesty bol nám poskytnuti stroovy válec zo štátnych silnic. Na túto generalnu opravu cesty dostala obec subvenciu v sume Kčs 40%.

Zo začiatku ľudia šomrali na cestu keď musel zdarma toľkej práce obetovať, ale keď užbp bolo hotové, zabudlo sa na to, a ľudia sú radi že majú kus dobrej a pohodlnej cesti, zvlášťtp tíkp ktorý okolo byvaju.

Na túto cestu použili vedúci činitelia aj tie peňiaze ktoré boli nasbierane na záchrane auto Kčs 38.: pod menom že ich zasa vrátia ale neňi nikoho kdo ich mal nahradiť, a tak obec stratila nárok na zadovaženia záchranného auta,lebo nemala peñez.

Ďalej obec vystavila Hasičské skladište. t.j. hasičský dom, ktorý bude zlúčiť pre účele hasičské; Budova je postavena v rozmeroch 10×12mt z murovanú vežu na sušenie hadic.

Stavbu previedli miestny majstri a sice: murársku prácu murársku prácu Jan Krúpa, murársky majster, Tesarsku prácu zasa bratia Bakani a stolársku Pavel Rehorovič ml. budova obsahuje 5 miestností, Celkom stavba stála Kčs 300.000.-

Ďalej keďže obyvateľstva pribúda a zvlášť mládež, ktorá by sa mala vzdelávať a nemá súceho príbytku, usniesly sa členovia správy dozorného vyboru Potr.družstva v Sološnici následovne: Že postavia „Družstveny kultúrny dom “, pre svojich potomkov zo svojho ušporeného majetku a za pomoci Ústredného družstva a iných verejných inštitúcií, Okresu a ďalšych verejnoštatných rezortov.

Zo stavbu sa započalo, ale už neskoro v jaseň, takže pre zimne obdobie sa stavba v tomto roku ukončiť nemohla. Ale sa doplny v buducem kalendarnom roku 1948. a odovzda sa k jeho účelom.

Stavbu projektovala firma Jelinek, Velké Leváre, stavba je v rozmeroch 10×32.5 mt Na túto stavbu poskytlo Ústredné družstvo subvenciu v sume Kčs 200.000.- ďalej n zariadenie Okres nám prisľubil- tiež svoju pomoc. Ďalšie finančné prostriedky nám boli tiež prisľubené z iných dobrých prameňov. Stavba tohto kultúrneho domu mala rozpočtovu položku v sume okolo Kčs 900.000.-

Stavba je vystavena z umelých betonových tvarnic, ktorá je v tomto čase veľmi propagovaná a doporučovaná, keďže je nedostatok iného stavebného materialu.

Požiar

Dňa 29. sept 1947. o 1/2 12.tej hod. v noci boli ľudia vyburcovaný zo svojho spanku skrikom „Horí“. vypukol požiar vo dvore p. Štefana Danihela, dosiaľ neznámi páchatel' založil oheň v otvorenej šope na krku a slámu. Následkom veľkého sucha, oheň sa chytro rozšíril, takže za malú chvíľu bola aj stodola a stoh slámi v plameňoch. Vo stodole boli umiestnené hospodarské stroje, ako pluhy, bráni, sečkovica, motore, voze, sejačka, kosačka, tiež aj gumovy vóz, ktoré všetky pohorali, lebo nebolo možno ich už vyviešť. Tak zhorala stodola v rozmeroch 12×16m šopa 7×16. mt. a stoh slámi 10×15mt - približná škoda sa odhaduje na Kčs 800.000.-

Príčina požiaru dosiaľ vyšetrená nebola, ale dľa úsudku sa konštatovalo, že to bola pomsta nejakej osoby. Lebo menovaný nemal v ten čas už žiadnych sluhov, aby museli slávnvu alebo krmivo odtiaľ nosiť, a že by tak zneopatrnosťou bol požiar zapríčinení.

Týmto požiarom utrpela aj obec mnohé škody, lebo toľkej krme vyšlo na vnivoč, čo by sa bolo mnoho mnoho ľudí zaokrít krmou. To bol výsledok pomsty, nie jednému ale celej obci.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet Obce 1947

Potreba 527.291.- Kčs

Úhrada 300.267.- ~II~

Schodok 227.024.- Kčs

Proti čomu je úhrada Pravdepodobny príjem

Z aktívnych nedoplatkov činí..... Kčs 5.000.-

Pravdepodobny pokl. zvyšok z roku. predchádzajúceho činí. Kčs 20.184.-

Náhradný prídel podľa § 5. zák.č. 249/946...Kčs 77.040.-

Neuhradený schodok.....Kčs 124.800.-

Úhradzuje Povereníctvo vnútra podľa §12. ods.4 . zák. č 249/946 Sb.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1947.om bolo uzavretých 21. sňatkov, narodilo sa 48.deťí a zomrelo 10.osob.

Neúroda

Ako je spomenuté na predných stranách tejto knihy že vojna ťahá za sebou veľky vóz naložený zo všetkými darmi, a kde tu s ňeho niečo odloží. A veru je to pravda: U nás stoho voza

stratila jednu vec . A to je „Bieda." Táto sa u nás od vojni stále pridrža, ako keby mala nejaké občianske právo.

Dlhotrvajúce sucho je jej nápomocné. A tak bieda sa stále uplatňuje medzi ľuďmi.

Zemelia nemožu svoje povolanie uskutočniť, a dodávky im určené nevládu vykonať. Ako teraz i tomto katastrofálnom roku. „Roku biedy." roľníctvo muselo odpredať mnoho užitočného dobytku na jatky, barsho nutne potrebovalo do budúcnosti. Príčina: Niet krme. A hladom ho nechávajú trápiť, a konečne ho nechávajú zhytnúť hladom je hriech.

„Slovpol." A iní páni vykúpovači nevedeli čo majú sprebytočným dobytkom robiť. A teraz na prahu roku 1948. že niet mäsa. Ba ani tak skoro nebude, kým nepride nejaká iná pomoc. Ale ťažko je od iného pomoci čakať, keď je skoro pôl sveta hladného.

Ľud tíš svoj hlad ako vie: Niektorí si to zlachka beru pred seba. Ale keď sa človek do tej veci zahľadí, vidí že to bude mať neblahé následky. „Boh nás chráň."

Prezrel , dňa 6.apríla 1948.

Bránsky osv.ip inšp.

Malacky. v.r.

~ 1948 ~

Zimné obdobie

Mesiac január 1948 šiel ku nám veľmi priateľský, lebo svojim príjemným a teplým počasím vynútil roľníkov do pola orať; Až do 15. februára trvala táto doba jarná. Ale 15. február priniesol so sebou nepekne počasie, sňahové fujavice, dennom poriadku sa opakovali. A tak špatné počasie trvalo až do apríla, od pol apríla sa mohlo ísť do pola.

Zmena duchovného otca.

V mesiaci februári mali sme neočakávanú zmenu nášho duchovného správcu p. farara Dr. Jána Turzu, ktorý u nás účinkoval 8 a pol roka. Za jeho účinkovania sa mnoho pekných a povznešených vecí previedlo. V pravom rade cintorín sa dal do poriadku, schodi na cintorín sa vybudovali- ďalej prístavba kapličky Božského Srdca ku kostolu sa vystavila. Keď sme chceli ešte ďalej budovať v započatom diele, zrázu zasiahli naňho ine osobnosti, a násilne ho odšikovali od nás na inú stanicu - čo vyvolalo nespokojnosť obmedzí farníkmi.

Odobral sa od nás pohnutým srdcom, lebo si už navykol na svojich farníkov. A veru ťažké bolo lúčenie. A tak dňa 12ho februara 1948. po Bohoslužbách v kostole rozlúčili sa farníci zo svojim duchovným otcom. Za obec sa odobral p. predseda M.N.V. Karol Eliaš ďakujúc mu za všetko prospech svojich farníkov jemu sverených vykonal.

Za mládež odobralo sa dievča prajúc mnoho zdaru a Božieho požehnanie na jeho dráhe života pre spásu nesmrteľných duší.

Po tomto predstúpil v mene hasičského sboru br. Veliteľ Ján Abel ktorý ďakujúc za spolu prácu v hasičstve kde bol ako čestný predseda. Po tomto akte ujal sa slova p. farár sliziami v očiach ďakujúc všetkým farníkom za poslušnosť voči cirkvi rim.kat. a proti jeho osobe, a povzbudzujúc všetkých k ďalšiemu činu v práci pre slávu Božiu a spolublžného. Posledné S Bohom.

Občania nezostali ani hodinu bez duchovného otca. Ale prv než odchádzal už sme mali nástupcu mladého kňaza v osobe Dp. Anton Palkoviča - rodáka z Kútov okr. (Skalica).

Privítanie nového duchovného sa dialo tiež pri oltári; predseda M. N. V. v mene ,obci vytal mladého kňaza, slubujúc mu vernosť a oddanosť ľudu, zároveň prosiac Boha všemohúceho aby mu dal silu a zdravie, aby svoje ovečky jemu sverené viedol po cestach ktoru vytíčil sam Ježiš Kristus!

Nato prestúpilo mlade dievča ktoré ho uvitalo v méne mládeže, slubujúc oddanosť a poslušnosť všetkej mládeže, budte nám vytaní duchovný otče.

Mlady kňaz dojatí podakujúc za oddanosť a za mile privítanie, uistuje všetkých farníkov že čo mu budu silu a schopnosť dovolovať chce sa všemožne stavať za spásu jemu sverených farníkov.

Sv. misie

Dňa 15.ho feb.1948. zavýtali ku nám Vap. misionári, rádu Saleziánskeho „Don Boska“ z Bratislavy; Dr. Alojz Žemla a Štefan Valachovič. Títo rozsievajú slova Božieho svojimi poučnými kňazami a prednáškami mnoho ľudí priviedli naspäť k pravej nauke Kristovej. pp. misionári sa u nás zdržali 7 dní za týchto pár dní pristúpila skoro celá obec k sviatosti pokaniu.

Prichod Vdp. misionarov - bol veľkolepí, lebo uvytania na stanici, sa zúčastnila skoro celá obec, v sprievode mladého duchovného otca s hudbou, - Privytaní boli korporatívne, zvlášť z mládežou dievčatom recitačnou básňou: „Budte nám vítaní.“

1.) Budte nám vítaní p, ctihodní otcovia.
svätého Don Boska, verní nástupcovia

vieri krista pravej. statní vyznavači
semien život stromu, umní rozsievajú

2.) Vítame Vás všetci, srdcom plným lásky.
chceme: s Bohom, s Vami stúžiť pevné zväsky.

zvládol by svetlom, pokoja zvučný hlas:
začneme nápravou, od seba každý z nás.

3.) K tomu sme však sami, o sebe prísluby,
treba nám milosti, Božej i odvahy
Skusených sprievodcov, cez žitia polany,
ktorí nas prevedú, cez úskalía brany.

4.) V rozochvení srdca, keď Vás ku nám zveme,
oddanosť a lásku, tu Vám slubujeme.
otvarame duší, našich krehké brány,
preto budte od nas, vítany - vítany.

Dr. Alojz Žemla, Salezián. Štefan Valachovič. v.r.

Národná smena

Dňa 13.ho apríla 1948. v nedelu bola dľa nariadenia Okresného úradu v Malackách, predvena národná smena. Po, Bohoslužbách ráno sa započalo pracovať. Jedni odstraňovali staru budovu ktora stala uprostred obce, a nebola dlhšiu dobu používaná, ale robila len špatný pohľad na ulicu.

Iní upravovali cesti, ženy a dievčata zasa upratovali cintorín, žiaci sadili lesné stromky; povozníci zväžali staré železo a papier. Slovom všetko sa zapojilo do práce. Práca bola kontrolovaná, O. N. Výborom Jánom Podmajerským.z Malaciek.

Slávnosti

Vtomto roku boli poriadené tieto slávnosti Prvá bola 4-5.ho apríla spomienková na oslobodenie našej obce Červenu armádu, Slávnosť bola po Bohoslužbách pred pomníkom padlých vo svetovej vojne. Slávnostným rečníkom bol p.Maštola uč.z Lábu, na slávnosti boli spievané hymnické piesne 6 slovanských národov a sice: Česká, Slovenská, Poľská, Ruská, Juhoslovanská a Bulharská.

Druhá slávnosť bola „Deň matiek“ v prírode. Na tejto slávnosti boli odmenené tri matky darmi školských dietok. Pri čom bola poriadna ľudova veselica.

Tretia slávnosť bola dňa 27.ho júna 1948. otvaranie „Družstevného sálu“. Slávnosti sa zúčastnili zástupcovia Ústredného družstva z Bratislavy, s riaditeľom J.Petrášom, tiež zástupcovia centrale Nupodu s Trnavy.

Na slávnosti bolo otvorené okienko troch významných družstiev t.j. Úverné, Potravné a Vodné, o ich vzniku založenia a účinkovania predniesol predseda doz. výboru a kronikár obce Michal Bakan.

Štvrtá slávnosť bola cirkevná na prvú neďel u po oktáve Božieho Tela, zasvetenie rodin Božskému srdcu Ježišovmu za ochranu pri prechode frontu cez našu obec. Na túto slávnosť prišli pútnici z okolia. Tiež aj voj. Del.strel.posádka z Plav.Podhradia na čele pplk. Divišom; Poľnú sv. Omšu celebraval Vdl.páter Hieronim z rádu Tešiteľov Božského srdca z Mariatálu; - bol aj slávnostným kazateľom.

Piata slávnosť bola 5.ho augusta 1948. Posviacka Hasičského domu. Slávnosť sa započala Bohoslužbami Poľnu sv. Omšu, za pravdu hasičstva celého okresu a mnoho obecnstva z okolia.

Poľnu sv. Omšu celebraval Dp. Štefan Valachovič riaditeľ salez.spoluprac. z Bratislavy. Vo svojej hotelovej kázní vydvihol význam hasičstva v národe.

Uvitáciu reč mal Ján Abel veľ.has. sboru v Sološnici. Za Zamsku has. jednotu na Slovensku br. Gustav Hedanek nám. veľ. Z.H.J. ktory vo svojej reči uviedol pekné a poučné príklady hasičstva.

Za O.H.J. č 13. v Malackách br.Vojtech Prenosil.

-~II~ O.N.V ~II~ Ján Podmajersky,

~II~ Voj.posádku v Pl.Podhradiu prehovoril. Mjr. Učík.

-| |- M.N.V.predseda Štefan Íč, ktory odovzdal budovu do ruk Dobr.has.sboru, s týmito slovami:

Nech tento stánok slúži Bohu na slávu a blížnemu na pomoc.

Založenie a činnosť hasičstva v obci predniesol br. Michal Bakan okr. sam. doz. a kronikár Dobr. has. sboru v Sološnici. V jeho reči uviedol mena zakladateľov hasičstva v Sološnici. Keďže už všetci zo zakladateľov su mrtví požiadali slávnostné zhromaždenie, aby im bola daná pietna spomienka postavením a 1. min. v tichom, pričom hudba zahrála jednu sloku piesne „Blíž k tebe Bože môj.“

Po tomto dojatom akte následovalo dekorovanie členov dob. has. sboru, ktoré predviedol br. Gustav Hedanek nám. vel. Z.H.J.

Pri slávnostnom obede bol prevedení zápis milovníkov hasičstva do Pamätnej knihy hasičskej. Nakoniec bolo prevedené poplachové cvičenie hasičské a sam. zahr. služby, Čsl. červeného kríža.

K tejto slávností daroval p. Zaviš Donat statkár dva kuse, ošípaných na počastovanie hostšov.

Posledna slávnosť tohto roku bola 28.ho októbra. 1948 a to „Deň slobody“, v miest. Potr. družstva za účasti Hasičstva školských dietok a mnoho obecnstva, slávnostným rečníkom bol p. Blažej Kobetič uč. v. kat. ľud školy v Sološnici.

Voľby

Dňa 31. mája 1948. boli prevedené voľby do nár. shromaždenia t. j. národného frontu, bola zostavena jednotna kandidatka, Komunistickej strany; - boli doručené dve volebné listiní na jednej vypísaní kandidátí a druhá bola prazdna zo značkou X. K voľbe prišlo 950. osôb z pomedzí tych boli aj vojáci hlasovať s Plav. Podhradia, lebo v kasarňách sa voľba neprevádzala. Stýchto spomenutých hlasovalo za, 521.- a prázdnych t. j. nesplatných lístin bolo 434.-To bol výsledok voľieb.

Parcelacia

V tomto roku 1948. bola prevedena konfiškacia majetku Štefana Danihela následovne: Dom č. 7. prevzala, obec, kde sa ubytoval riaditeľ Štat. roľ. školy - ine budovy používalo skladištné družstvo na uskladnovanie obilia a umelých hnojiv.

Pozemky nachadzajúce sa v chotari Sološnickom prideliť tunajším uchadzačom. A pozemky v susednom chotari v Plav. Podhradiu zvané „Čajky.“ prideliť zasa Podhradanom. Pozemok ktorý je „Krúžky nad lipami“ - prebrala Št.roľ. škola, ktorá ich vjeseň po skludzni toho istého roku vypustila Podhradanom, lebo bol stoho pozemku slabý výnos.

Táto Št.roľ. škola prebrala aj Hospodarsky - Liehovar starkára Záviša Donáta a sným 200.ha. pôdi - z budovami a ktomu súvisiacé zariadenie taktiež aj dobytok.

Stohto vypusteného majetku p. Záviša Donáta prišlo do obecnej pokladnice pekna suma obecnej dávky v obnose Kčs. 111.054.30. hal, ktoré obec použila na vecné výdaje v obci.

Nato v jeseň toho istého roku odobrali zbyvajúcí majetok p. Záviša Donata vo výmere 50.ha. A to čo Št.roľ. škola nechála. Jedného dňa prijeli úradníci čo previedli súpis – živého a mrtvého inventaru a prideliť ho št. statku ktorý znie: Štátní dvor. Predošlí majiteľ ešte zostal na ďalej viesť hospodarstvo pod štátným dozorom. Predošlí majiteľ ešte zostal na ďalej viesť hospodarstvo pod štátným dozorom.

Zásobovanie

V tomto roku bola slabá úroda následkom dlhotrvajúceho sucha obilie zaschlo, takže sa nemohlo ani istá časť použiť na semeno. A tak roľníci museli vymieňať obilie na osivo, - u Sväzu hospodárskych družstiev v Malackách za hodne zvýšených cenových podmienok.

V mesiaci júni bola utvorená komisia z J. S.S.R. táto komisia zisťovala úrodu na poli. A dľa toho sa mal aj určovať vyťažok z pôzemku. Lenže to bolo skoro. Odhad sa mal prevádzdať začiatkom žatvy, keď obilie už dozrelo. Mnohým roľníkom bol tento odhad prívýsoky, lebo skludzeň nebola taká ako sa predvídalo. A ďalej určovacia komisia jednala roľníckym spôsobom t.j. stranicky.

Ďalej bolo dľa určovacej komisie podpísaná aj dodávka mäsa. Táto dodávka mäsa u hovädzieho dobytku a bravčového bola veľmi ťažká. Mnohý roľníci museli sa zrieknuť príchovy mladého dorastu a odovzdať isté množstvo na verejné zásobovanie. Kdo tak neučinil, nebol mu vdaný Zakáladí list. Veru toto nariadenie sa priečilo skoro každému, tý ktorí ale zabýjali a nemali splneny svoj kontigent museli odovzdať 5 -10. kg masti z jednej ošípanej, a ktomu musel sa zaviazat že v budúcom roku splní svoj kontigent aj za minulí rok. Ďalej bola určená dodávka sena, slámy, kukurice a zemiakov. Táto dávka bola určená pre celu obec hromadne. A tak M.N.V. rozpísal túto povinnosť pomedzi občanov.

Ľudia z nášali seno po pár kilogramoch ako milodar, niktorí 10,15, 20, 30, 100, až 200.kg. dľa vymerí lúk. Zemiaky a kukuricu zasa dľa vymerí obsadenej plochy.

Komisionarstvo t.j. vykupovač bolo Sväz hospod. družstiev v Malackách.

Budovanie

V tomto roku dvojročného budovateľského plánu, obec postavila po obci rozhlasované vedomie, ktoré ale pre nedostatok minerálu nebolo ukončené vedenie prevádzala firma na Morave za umluvenu cenu 82.000.-

Ďalej sa započalo zo stavbu cesty cez obec Hoštáku pravú stranu smerom k Ompitalu. Keď že prišli do toho zimné mráze musela sa stavba prerušiť a na jar budúceho roka sa bude zo stavbu pokračovať. Celkova dĺžka cesty je výmeraná 1.150. metrov.

Ďalej bolo doplnene elektricke vedenie po obci taktiež aj verejné osvetlenie.

Zmena prezidenta

Dňa 7.ho júna 1948. sa vzdal svojho úradu prezidenta republiky Dr. Eduard Beneš.-

Nato dňa 14.ho júna 1948. konala sa na pražskom hrade v staroslavnej Vladislavskej sieni voľba nového prezidenta Republiky. V miestnosti kde českí kráľovia preberali do rúk žezlo ako symbol neobmedzenej vlády a neskôr tiež demokraticky prezidenti Česko - slovenskej Republiky, - prisahal 14.ho júna 1948. syn roľníka sám robotník, že bude svoje povinnosti vykonávať podľa vôle a zaujmov ľudu. Prítomných 296. poslancov jednohlasne zvolilo za nového prezidenta Republiky dovtedajšieho predsedu vlády Klementa Gotvalda.

Odvody

V tomto roku 1948. bolo kodvodu povinných 26 - mladíkov s ktorých bolo otvorených 20.k prezenčnej službe. Títo odvedení nástúpili službu v mesiaci okt. toho istého roku.

Epidémia

V mesiaci októbri a novembri vyskitla sa u nás detská choroba a sice, Čierny kašel a , osípky, následkom tejto choroby boli aj školy zatvorené.

Exhumacia

V tomto roku v dňoch 1-3.ho decembra 1948. prišlo nariadenie, že všetci nemecký vojaci ktorí padly pri prechode fronty cez našu obec, a boli mimo cintorína zakopaní, musia byť vykopaní a docintorína z novu pochovaní. Po 3. rokoch telá boli už zhnité len kosti boli pohromade, kostí mrtvol a pozostatki dávali sa do zhodnotených umrťých truhel, do jednej aj 5.tých pozostatky. A tak boli v cintoríne na lavej strane pri Kapličke vedľa seba v jednom hromadnom hrobe znovu pochovaní, bez cirkevných obradov.

Táto vykopávka sa prevadzala za prítomnosti národnej bezpečnosti t.j. žandarstva. Trovy spokojné stouto vykopávkou mal uhradiť štát, zo štátnej pokladnice a sice: Za jedneho mrtvého vykonaného vojaka v sume Kčs 800.-

Osveta

V tomto roku 1948. boli poriadené 3. slávnosti N. O. R. taktiež sohrali sa 4 . divadelné predstavenia, poriadné boli 4.akadémie školských dietok. ďalej boli poriadené 2 . prednášky pre dospelých aj pre žiakov, o lesných kultúrach a ich škodcov;- prednáškal Mich. Suška les.správca Plav.Sv. Mikuláša.

Ďalej obecná knižnica sa dala do obehu v požičiavaní knih na čítanie občanom.

Ceny

Čo sa týka cien životných a iných potrieb boli príliš vysoké. Nie je možné dopodrobna zaznačiť, lebo obsah knihy by mi ani nestačil. Spomeniem len z hruba a jednotlivé články a potreby. Tak tiež dobytok, hydinu, šatstvo oblek, liehové nápoje:

Potravné články

1.kg. múky pšeničnej	úradná cena	7.kčs	mimo úr. cena	30. Kčs.
1.~II~ hovädzieho mäsa	~II~	40. ~II~	~II~	60. ~II~
1. ~II~ bravčového ~II~	~II~	50. ~II~	~II~	100 - 200.-
1. ~II~ másla	úradná cena -	50. ~II~	~II~	150 -200.-

1.liter mlieka	~II~	4,50.-	~II~	~II~	10.- Kčs.
1. vajco -	~II~	2,50,-	~II~	~II~	10,- ~II~
1.q zemiakov	~II~	80.-	~II~	~II~	400. Kčs.
1.q kukurice	~II~	300.-	~II~	~II~	1.200.- Kčs.
1.q cukrovej repi	~II~	60.-	~II~	~II~	350.- Kčs

Dobytok a hydina:

1.pár koňí 50, 80, 120.000.kčs	1.pár volov 20 - 40 , 50.000 .- Kčs.
1.kráva 15 - 20 -30. 000.- ~II~	1.tela ceckové 700. - 3.000.- ~II~
1.pár ceckových prasat 3.000.- Kčs až 5.500.- Kčs	
1. hus hladná 600 - 700. Kčs	1. sliepka 300.- 350.- kčs

Rôzny tovar

1.pár vysokých bot 3.000. - 4.000 kčs.	1.podrážky 200.- 300. kčs.
1. Oblek mužský 7000. -14.000.- kčs.	1.košela mužská 1.200. - kčs.
1. klobúk mužský 800.- 1.000.- kčs.	1.pár gumených papuč 700.- kčs

Na proti tomu povozník zarobil denne 400.- Kčs. ná denník 150.- Kčs, remeselník 250.- Kčs denne.

Ďalej nový vóz stál 15.000.- Kčs.- keď by si niekto chcel zadovážiť roľnícky inventár to najnúťnejšie tak by potreboval 200.000.- Kčs ba aj viac.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet obce 1948

Potreba 509.973.- Kčs

Úhrada 275.502.- -||-

Schodok 234.471. Kčs

Pravdepodobn7 pokl. zvyšok zr roku. predchádzajúceho činí. Kčs 31.-

Náhradný prídel podľa § 5. zák.č. 249/46.. činí.Kčs 77.040.-

Neuhradený schodok..... Kčs 157.400.-

Uhradzuje Povereníctvo vňútra podľa §12. ods.4 . zák. č 249/946 Sb.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1948. narodilo sa 40.detí, zomrelo 22. osob s toho 11.mužského a 11. ženského pohlavia, sobášených bolo 21. párov.

Do rímskokatolíckej cirkvi prístúpil jeden vojak z Československej cirkvi. menom František Lugomír Svoboda, slúžiaci v posadke Plav. Podhradíu.

Zvyki a obyčaje.

V našej obci za dávnych rokov boli mnohé zvykí a obyčaje, napr. Starší ľudia pamätali, keď prichílitili niekoho prí krádeži na poli, tak ho dovedli pred kostol aj z uhradenu vecou, a tam ju musel držať pred verejnosťou keď išli ľudia z kostola.

Ďalej keď pochytili hajníci pitliaka v hore zo zastrenou zverinou, musel ju cez obec niesť až k lesnému personálu t.j. reviníkovo, kde dostal zaslúženú odmenu, ktoru cítil dlhší čas na svojom tele.

Ďalej obec mala aj svoju šatňu, a to pre tých ktorý boli chudobny a nevladli si zakúpiť svadobný oblek,- tento oblek pozostával pre muža, jedna pekná biela halena a opasek- t.j. remeň; Pre žensku jeden kabát zvaný mentík z modrofialového súkna.

Tak mladomanželia ktorý boli chudobny dostali tento oblek na sobáš výpožičať;- lebo v ten čas sa len v takom obleku svadba odbavovala.

Ďalej bohatšia rodina priniesli chudobnym na svadbu potraviny a to : sliepku, vajcia, múku, masty, cukru, syra a pod. Takže svadba bola aj u tých najchudobnejších vesela. Za to ale mladoženíši to doplatili svojim dobrodincom s prácou. t.j. mladoženíš išiel pomôcť kosiť a nevesta zasa konope čistiť t.j. odrípať lebo za dávnych čas sa unás mnoho konope pestovali, a tak vytáľnutý olej používali na jedlo cez postné dňí. Lebo za dávnych dôb boli postné dňí prísne zachovávané. A to od popolnej stredí, až do Veľkej noci sa mäso, a masťou nepripravovali jedla ale olejom sa zaťažovalo; Preto sa muselo konopí u nás aj pestovalo, k vôľí semenem z ktorého sa ťahal olej, ktorý potom prebitočno predávali do iných obcí kde sa konope nepestovali. Tak tiež aj konope vymlátené za namáčali v močidlách a potom vysušené sa otrípali a čistili a vzíme spálili a nechali u kadleca zhotoviť plátno.

V našej obci boli dve takéto olejové dielne, kde sa olej ťahal,- bol tam šrotovník kde sa semenec zošrotoval , potom plechová panva, a korita kde sa šrot – šrotovalmiesil, keď bol vymiesiení dal sa do panví, pod ktoru horel oheň a tam sa pražil kým sa zo šrotu olej nacedil , potom sa dal do žinových hadrí, a medzi kladí kde za ohromného tlaku olej sa vytlačil.

Vytlačený zbytok zvanízáboj sa používal pre ošípané a krávy ako príkrm do nápoja , ktorý bol veľmi užitočný na výkrm.

A tak teraz keď svet je pokročilí zanechali sa staré zvykí a obyčaje, tak tiež aj postné dňí odumreli a žije sa moderným životom, len ostali staré spomienky na zašle čase.

-1949-

Zimné obdobie

Mesiac január a február bol veľmi priaznivý, lebo po celý mesiac nebolo snahu, len mály poprašok. Teplota tepla v niektorý deň až na 14 °C. Čo bolo veľmi zriedkavým zjvom že málokto sa pamätána také počasie.

Okolo 25.ho februara roľníci začali miestami role brániť a siať. Nato ale mesiac marec sa ku nám dostavil veľmi studený so snehovými prehánkami, ktoré trvaly 8.dňi zima bola dosť silná : polia boli holé , siatiny vymrznuté , spalené od mrazov z čoho sa dalo predvídať na neurodu.

Veterná smršť

V dňoch od 10-12ho marca trval u nás orkanicky vietor, ktorý zapríčinil ohromné škody – na staviskách a najviac na poli. Cez tri dňi nebolo možno do poľa vkročiť. Vietor vytrhal siatiny ba, čo viac, miestami aj celú ornú aj viac. Úbohý roľníci miestami museli znovu roľu upraviť a zasiať tam inú plodinu, ako ovos alebo viku na krmu , aby roľa neostala prázdna. Prvé pršky od nového roku prišli, až 12.ho apríla, takže jarné siatiny – následkom budúceho sucha slabo sa odnožili alebo celkom stratili klíčivosť a neposchadzaly.

No ale prišiel vlhky máj ktorý siatiny trochu napravil ale počas žatvy prišli pršky a obilie nedobre poskladané zamoklo a počalo klíčiť, dalo to práce snopy rozvazovať a vysúšať ale už po porostlé obilie sa nedalo vysušiť.

Polarna žiara

Dňa 25.ho januara 1949. bolo u nás vidieť Polárnu žiaru : od hod. 10.tej večer až do hod. 1. popolnoci. Žiara sa ukazovala na Severovýchodnej strane , a trvala celé 3.hod. Viacerí ľudia sa tohto zjavu naľakali, a už aj predpovedali , že čo to má znamenať , že bude zasa vojna; ako v roku 1938. keď sa táto žiara u nás zjavila, a toho istého roku v jeseni bola mobilizácia. Dalej v roku 1940. sa táto žiara zasa objavila a uplynul rok , už bola vojna.

Tak teraz, ktorí tento zjav videli, pripisujú tomu tiež volačo nepredvídaného.

Prednášky hospodárske

V mesiaci februari 1949. konala sa u nás v Potr. družstve hospodárska prednáška o 5.ročnom budovateľskom pláne a o zásobovaní vyživovacom. Prednášku viedol zásobovací referent s Okresu p. Vaškov z Malaciek; za účasti novinárov, ktorí príležitostné shromaždenie aj filmovali. Na tomto debatnom večierku sa veľa roľníkom slubovalo z čoho sa ale málo vyplnilo v prospech roľníctva. Na príklad ; ráfové železo , ktoré naši povozníci najviac potrebujú, nebolo k dostaniu. Mnohy roľníci chodili do Malaciek na okres ohľadom slubovaných vecí, ale spomenutý panko mal tajne dvere ktorými ufujazdil keď sa roľníci dodržiavali slubovaných vecí.

Kontraktacie

V mesiaci marci bolo nariadené upisovanie kontraktov o dodavkách obilia, mäsa, a iných hospodárskych výrobkov. Toto upisovanie sa veru priečilo roľníkom, lebo každý híkol na predpísané

mu množstvo, čo sa mu má urobiť, a čo má odovzdať pre verejné zásobovanie. Vykázane bolo, že sa má urobiť na jednom hektáre 14.q – ráží pšenice – alebo jačmena, a ovsu, zemiakov 160. q repy. 200q a vyše. Mnohí roľníci zprvu odopreli podpisy, týchto donutili tým, že im odoberú prídel potravinových listkov, šatenky a obuv. Niektorí si s toho nič nerobili, iní zasa sa s toho strachovali. Tak tiež bol predpísaný výmer povinne odovzdávať mlieko a vajcia. No, ale do toho zasiahol niekto iný. A to bol mor hydiny. Za jeden mesiac vydochly skoro všetky sliepky v našej obci. Ľudia len chodili denne na úrad odhlasovať, že už mu vydochly všetky sliepky.

Nedostatok zemiakov

Minuloročná úroda zemiakov bola u nás veľmi slabá; a čo aj bolo, nezodpovedalo na sadenie, lebo nemalo klíčivosť. Roľníci kupovali zemiaky kde mohli nehľadiac na vysokú cenu. Sväz hospodárskych družstiev dodal 2. vagony zemiakov na sadenie, ale aj tie boli chybné, a za vysokú cenu, za jeden q. zemiakov sa platilo až 350. kčs. Teda veľký nepomer oproti výkupu od roľníkov ktorí museli odovzdať zemiaky na predpísaný mu kontingent za úradnú cenu ktorá bola stanovená 110.kčs za 1.q. Veru bolo dosť šomrania pomedzi roľníkmi na tento nepomer výkupu a predaja.

Zakladanie J.R.D.

Dňa 8. mája 1949. chceli v našej obci založiť Jednotné roľnícke družstvo. A to : za tým účelom aby sa scelovali pozemky a spoločne ich obhospodarovali. Nad týmto návrhom sa roľníci veľmi pohoršili, a na shromaždenie sa malý počet roľníkov dostavil. A tí, ktorí tam prišli, boli len zvedaví, čo a ako to má byť utvorené. K založeniu tohoto družstva neprišlo, lebo sa roľníci rozíšli. A tak nemel kto družstvo utvoriť. Darmo sa prichvalovalo, ako je to výhodné, že nebude toľko brazd po poli. Ale odpoveď bola následovná : Prečo vypustila Štátna roľnícka škola hrubý pozemok zvaný „ Kružky “ a podelili na malé parcelky susedným občanom Pl. Podhradia ? mali ich nechať vcelku a tam urobiť družstevné obhospodarovanie, boli by videli to spoločné hospodarstvo.

Roľníci radi pracujú na svojom vlastnom, čo zdedili po svojich rodičoch alebo si ich svojimi úsporami nadobudol, na takomto majetku radi pracuju zo svojou rodinou.

Sriadenie cirkevnej obce

V mesiaci marci bolo cirkevnú vrchnosťou oznamené, aby sa sriadila aj u nás cirkevná obec. Toto vyhlásil miestny duchovný otec v kostole, svojim veriacim. A tak dňa 13.ho marca 1949. sa previedla aj voľba tohto výboru, ktorí pozostáva z 12. členov tohoto zastupiteľstva. Voľba sa previedla následovne: Predsedom sa stal Dp. Anton Palkovič - rim. kat. farár. Ostatní členovia pozostavaju s týchto: 4. roľníci, 3. robotníci, 2. remeselníci, a 2.obchodníci, funkčné obdobie trvá na jeden rok.

Slávnosti

Dňa 26.júna odbavovala sa u nás veľká slávnosť cirkevná, k Božskému Srdcu Ježišovmu, tak zvaná púť na znak podakovanie za ochranu počas prechodu frontu cez našu obec, ktorá sa každoročne od vystavenia kapličky ako dar vernosti Božskému Srdcu Ježišovmu odbavuje – pri čom veriaci hojne pristupujú ku sviatosti pokania.

Tejto veľkolepej slávností sa zúčastnili veriaci zo susedných obcí, a sice: Ompital s hudbou, Rohožník s hudbou, a mnoho ľudí mimo sprievodu, ba tiež aj vojsko z posádky Plav. Podhradia.

Slávnostnú sv. omšu celebraval Dp. Dr. Štefan Žemla riaditeľ ústavu salez. spoluprac. Don Boska z Bratislavy.

Pri tejto slávnosti miestne hasičstvo konalo službu a udržiavalo poriadok. Napriek veľkej horúčave, ľud sa zbožne zachoval po celý čas. Keďže aj slávnostná kázeň bola úradne zakázaná; ľud bol stým spokojný s odovzdaním sa do vole Božej.

Slávnosti sa zúčastnilo do 2500.-veriacich a 3.- dychové hudby prí sprievode cez obec.

Národná Slávnosť

Dňa 28. októbra 1949. konala sa Slávnosť národná a sice: 31. výročie oslobodenia našej vlasti a utvorenia Československej republiky. Táto slávnosť sa odbavala 30.ho októbra v nedelu po Bohoslužbách v miest. sály Potr. družstva. Slávnosť paradala miestna Osvetová rada za účasti mnoho obecnstva a hasičstva.

Slávnostným rečníkom bol p. Jozef Štíh riad. tunajšej ľud. školy. na slávnosti boly recitované básne – a ľudové piesne školských dietok; - na slávnosti bolo sohrané divadelko ľudové z dôb poddanstva, ktoré nacvičili pp. učiteľka ľud. školy.

Slávnosť bola zakončena hymnickou piesňou „ Kto za pravdu horý.“

Úroda

Tohto ročná úroda sa pekne ukazovala, zvlášť obilie. Ešte pred žatvou chodili komisie po poli zisťovať, koľko sa namlátí obilia.

Odhadcovia boli ale neodborníci, lebo sa zistilo, že na obecnom pozemku zvanom „Čajki“ odhadovali na 80. q. obilia, ale keď prišlo k mlatbe, namlatili len 32. q. Tak stoho bolo vídno plánovací odhad. Keď sa začalo učtovať, čo stalo semeno a obrobenie tohto pozemku vyšlo najprv, že je stoho značná strata.

U drobných roľníkov žatva bola obstojná, ale pri konci žatvy, dostavily sa pršky a tak neuskladnené mandličky porastly, takže ich nebolo možno ani roztrhať, mnoho obilia porastlo na poli nedobre uskladnené.

Nato sa rozmnožili u nás myši, ktoré zaplavily celý chotár všetko ničili, čo prišlo pod zuby, ďateliny, čo bolý na semeno miestami úplne zničili, dali sa do zemiakov, repy, kukurice ba aj lúčné trávy boly tak zosekané, že sa, to miestami nedalo ani kosiť. Tieto myši narobili u nás tisícové škody.

Jasenné sejby nebolo možné ukončiť, následkom mnoho myší, a veľkého sucha nedolo sa orať. Až koncom októbra začali niektorí roľníci pôdu orať a búrať železnými ťažkými valcami, a tak probovali do nej siať, aby len zrno sa muselo znovu siať, výsledok tejto namáhavej práce bude vidieť na jar roku 1950.

Ku koncu novembra dostavili sa zasa pršky a roľníci museli aj do blata siať obilie, aby roľa neostala prázdna.

Keď už polia bolí hole a potravíní myšiam sa statilí, priblyžilí sa tieto ničivé tvorí aj do stodol a bytov a tam zasa šarapatily, bolo stymíto nemilými zvieratkama mnoho trápenia kým sa trocha vyničilí.

Súdna pitva.

Dňa 17. ho septembra 1949. sa odohrála istá udalosť v našej obci, Alojz Ralbovský, tunajší obyvateľ robotník, bol zamestnaný v hore ako rezáč palivového dreva pre Štátne lesy.

Po ukončení práce iduc domov, svojmu kamaratovi povedal, že on ostane trocha nazadu, že aby išiel však on ho dohoni. On však mal iný plan. Mal pri sebe v baťohu rozobratú a uschovanú flobertku, a tak si chcel ulovíť nejakú zver.

Pri vyťahovaní zbrane z baťoha, mal hlavni náboj, ktorí nebol poistený, následkom potiahnutia spúšťa, vyšla rana a menovaného zasiahla do ľavého boku prsa, cez srdce a pľúca tak nešťastne, že na mieste bol mrtvy.

Manželka menovaného, keď večer ešte neprišiel, išla sa jeho spoločníka spytať, že čo sním, kde ostal; ten jej povedal, ako sa rozišli idúc domov, že iné nevie, kde sa podel.

Keď ani na druhý deň neprišiel, išli ho hľadať, kde sa rozišli, ale bez výsledku, nenašli ho. Íhneď vec hlásilí N.B. a tak tí išli s hajníkom a s psámí ho hľadať. A stalo sa, že isty človek, menom K. Kočíšek, išiel so ženami na čierne malíny, a tak ho zrázu našiel na mieste činu mrtvého. Íhneď to hlásilí žandarstvu, ktorí už boli na ceste pátrania. A tak nešťastného už mrtvého priviezli domov.

Súdna pitva bola prevedená až na tretí deň; za prítomností Okr. sudcu; okr. lekára Mardáka, obvodneho lekara J. Požgajho, tiež N.B. kde sa zistilo, že to sa stalo z neopatrností. Toto sa stal už druhý taky prípad stakou zbraňou.

Po nebohom ostala vdova a dve dcery. (Poznámka) Hľa výstraha pózor zo zbraňou v ruke!

Najpočetnejšie rodiny. obce.

Dľa zistenia ku dňu 31.XII.1949. sa nachádzajú najpočetnejšie rodiny.

I. Rodina Ralbovská: žijúca pôvodna matka, 1. matka, 8. synov, 2. dcery, 2. zaťovia, 8. nevesty, 24. vnukov, 3. pravnukovia, a 1. nevlastny otec. Spolu 49.

II. Rodina Dobrovodská. žijúca pôvodna matka, 1. matka, 3. synov, 5. dcery, 3. nevesty, 21. vnukov, 3. zaťovia, a 8. pravnukov spolu 46.

III. Rodina Blechová. žijúca pôvodna matka, 1. matka, 3. synov, 5. dcery, 4. zaťovia, 4. nevesty, 26. vnukov, 2. pravnukov. spolu 45.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1949. narodilo sa v našej obci 40. detí, zomrelo 10.osob,sobášenýcý bolo 10. párov.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet Obce 1949

Potreba 619.205.- Kčs

Úhrada 389. 411.- ~II~

Schodok 229.794.- Kčs

Pravdepodobný pokl. zvyšok z roku. Predchádzajúceho..... Kčs 98.366.80.-

Náhradný prídel podľa § 5. zák.č. 249/946 činí..... ~II~ 81.094.-

Neuhradený schodok..... ~II~ 148.700.-

Úhradzuje Pov. vňútra podľa §12. ods. 4. zák. č 249/946 Sb.

- 1950 -

Jubilejný rok

Rok 1950, zvaný jubilejný, započal sa Bohoslužbami za mier a síce spoločnou sv. Omšu, ktorá bola obetovaná za mier a pokoj celeho sveta. Čo si ľud veriaci aj želá. Veriaci sa vplnom počte zúčastnili tejto sv. Omše pobožností.

Po východe s kostola jeden druhému si blahoželal pokoj a mier v tomto roku.

Vdp. farár Anton Palkovič, miestvy duchovný, prosil veriacích, aby svorne nažívali medzi sebou, nehladiac na stranickostí, ale na príkaz Boží, ktorý znie: Miluj bližneho svojho ako seba sameho, a týmto bude pokoj a mier zaistení v rodine, národe a v štáte.

Zimné obdobie

Tohto roku prešla zima veľmi priaznivo, lebo nebolo takých tuhých mrázov, snehu bolo málo viacej trvaly pršky, takže až koncom marca sa mohlo ísť do poľa jarné práce konať. Pôda bola uliata od dlho trvajúcich dážďov, preto siatíni na jar ako jačmeň a ovos sa oneskorili, nato prišlo sucho, a semeno slabo poschádzalo tak sa predvídalo že bude slabá úroda.

Založenie miest. skup. Čsl. Červ. kríža.

Dňa 28.febr. 1950. bola u nás založená miestna skupina Československého červeného kríža, spočtom- 172. členov. Na to bola aj založená samaritánska služba, a ihneď sa prihlásilo dobrovoľne 33. členov do samaritánskeho kurzu. Tento kurz sa ihneď započal a skončil sa s úspechom absolventov.

Pri tomto nábore bolo nám prislúbené, že naša obec na Záhorí je asi stredisko pre dopravu, a záchranu poskytovaní prvej pomoci, úrazom postihnutých do nemocnice, keďže doprava z okolitých obcí je obťažná a zdĺhava, mnoho úrazov sa vyskytuje pomedzi občanstvom, ktorí sú z väčša zamestnaní po štát. lesoch ako drevorubači a povozníci.

Prednášatelia tohto kurzu boli pp. lekári Dr. Jan Požgaji z Rohožníka a Dr. Aladar Ján Kratochvíl voj. lekár z posádky Plav. Podhradia.

Po ukončení kurzu bolo nám prislúbené aj záchranné sanitne auto, ktoré mala obec zakúpiť so štátnou subvenciou, - ktoré by slúžilo k tomuto vznešenému cieľu. Ale ktomu v tomto roku neprišlo, bars aj ista suma peňazí bola už nasbieraná, peniaze sa použili na inu vec – a obec ostala bez záchranného sanitného voza.

Založenie J.R.D.

Dňa 2. feb. 1950. Bolo aj u nás založené Jednotné roľnícke družstvo, zakladajúcich bolo 23. členov. Zpomedi týchto boli jednotlivci, ktorí ani pozemku nemali alebo nepatrnu čiastku. Mnoho roľníkov v tomto družstve nedôverovali, ponevač maju už samí skutočnosťí zo spoločného obrabania pozemkov.

Niektorí vstúpili do J.R.D. stoho dôvodu, že nemaju dostatočnej pracovnej sily na obrábanie svojho pozemku. Íní zasa, že tam budú mať nejaké dobre zamestnanie; Íní zasa, že na úkor J.R.D ťažiť, t.j. že buudú mať možnosť všeliaké potrebné veci si zakúpiť, ako obuv oblek a iné potrebné veci pre seba a svoju roodinu, ča sa aj neskoršie im podarilo, ale prácou málo prispeli.

Členský príspevok bol stanovený, od jedného člena Kčs 300.- Ďalej ako sa utvorilo J.R.D. ihneď prebralí od Urbárskeho spolumajiteľstva 330.kat. jut. pozemkov, t.j. pašienky a lúky.

Od politickej obce preberali..... pozemku (pozn. nie je uvedené)
Ďalej farsky pozemok preberali vo výmere.....pozemku (pozn. nie je uvedené)

Na tieto pozemky dostali prídel strojov, taktiež aj umelých hnojív, ktoré potom používali na zlepšovanie úrody a pastvín.

Ďalej každý člen dal pozemok do družstva mal dať aj po jednom kusy dobytka. No ale tento dar išiel ťažko, lebo každý si predstavoval vec cekom ináč;že družstvo bude len rozdávať, ale keď sa muselo prispieť nejakou hrivnou už sa špekulovalo čo by sa mohlo po mimo odpredať ale nie do družstva dať.

Zmeni M.N.V.

Dňa 12. februara 1950. bola voľba predsedu do M.N. Výboru v Sološnici, keďže doterajší predseda Štefan Íč bol pozbavený tohto úradu na jeho miesto bol zvolený František Ralbovský, ktorý túto funkciu prial.

Dňa 19. ho júna 1950 i tento bol pozbavený tejto funkcie a Okresný národný výbor v Malackách vymenoval Alojza Frühaufa, ktorý je zároveň a predsedom Komunistickej strany v tunajšej obci.

Odvody

V tomto roku pri pravidelnom odvode bolo u nás k odvodu povinných 21.mladikov, z ktorých bolo 12. odvedených do zbrane.

Slávnosti

Tohto roku odbavovala sa slávnosť 5-tého výročia ukončenia druhej svetovej vojny. Táto slávnosť bola započatá Bohoslužbami. Slávnosť bola pri pomníku padlych vo svetovej vojne.

Slávnosť zahajil Alojz Frühauf predseda K.S a slávnostným ročníkom bol Jozef Štíh riaditeľ strednej školy. Slávnosti sa zúčastnili všetky organizácie, žiactvo, na čele s učiteľským sborom, ďalej hasičstvo a mnoho obecnstva. Slávnosť bola započatá štátou hymnu, a ukončená hymnickou piesňou „Kto za pravdu horí“.

Dňa 18.júna 1950. bola slávnosť cirkevná a sice tak zvaná púť k Božskému Srdcu Ježišovmu, ktorá sa od prechodu frontu cez našu obec, každoročne oslavuje, ako dar za ochranu našej obce. Tejto slávnosti sa zúčastnili veriaci z okolitých obcí: Ompital s hudbou, Kuchyňa s hudbou, Rohožník s hudbou, Plav. Sv. Mikuláš a Plav. Podhradie s hudbou. Slávnostnú sv. Omšu slúžil Dp..... (pozn. nie je uvedený)z Bratislavy, ktorý mal aj príležitostnú kázeň. Sprievodu cez obec sa zúčastnilo výše 3 000. veriacých s 5. hudbami. Pri tejto slávnosti službu konaly Hasičský sbor; a Čsl.červený kríž, čo záchranná služba, lebo po celý čas bola veľká horúčava. Na odbavovanie slávnosti musela byť podaná žiadosť na Krajský národný výbor do Bratislavy, ktorý ju povolil.

Ďalej bola poriadaná slávnosť neskôršie a sice: „Daň matiek.“ slávnosť poriadala miestna osvetová rada, na čele s učiteľským sborom.

Pri tejto slávnosti boli odmenené: 8. matiek, ktoré mali najviac detí. Pri slávnosti bol zastúpený v službe aj miestny odbor Čsl. červeného kríža v sprievode cez obec. Po slávnosti bola ľudová veselica v prírode, pri čom žiactvo vystupovalo v telocvičnom akte, a po skončení dostali malé občerstvenie.

Na toto občerstvenie prispelo Potr. družstvo istotu čiastkou. Väčšie výlohy si uhradili žiaci zo svojich úspor, čo chodili na brigády, a dostali za to odmenu. Miestna dychová hudba pri tejto slávnosti účinkovala zdarma.

Akcia za mier

Táto veľa významná akcia sa previedla v našej obci podpisom takmer všetkých občanov pod heslom: „Každý chce mier.“

Požiar

Dňa 18.ho maja 1950. v nedelu po obede, vypukol požiar u roľníka Jána Ganzlmára v maštali, kde bol dobytok. -Požiar bol zapríčinený neopatrnosťou domácich.

Poškodené boli 3. kusy dobytky s ktorých 2. kusy sa musely poraziť, boli popálené. Požiar bol včas pozorovaný, a lokalizovaný, takže budova ani neshorela.

Zmeni notárskych úradov.

Dňa 1.ho júla 1950. byly zrušené notariaty a sriadené „Ludove spravy.“ M.N. Výbor pozostáva zo 7. referátov: 1. referát pre vnútornú správu. 2. referát pôdohospodarstva. 3. referát vyživy a vnútorny obchod. 4. referát práce a soc. starost. 5. referát technický a hospodarsky. 6. referát finančný. 7. referát školstva a osvety.

Vedenie týchto rezortov zostáva v kancelárií M.N.V. a ostatné vecí, týkajúce sa majetkových záležitosti ako kupné smlúvy a ine prechádzaju na Okresny súd v Malackách.

Bolo mnoho ťažkostí kym toto vedenie prešlo do behu, lebo náš dedinský ľud bol navyknutý s každou vecou ísť ku pánu notárovy o radu, a teráz nevedel ku komu sa má obrátiť, bars by mu to aj iný vedel poradiť, ale sa obáva, že by to vyšlo na javo, a v kancelarskej miestnosti, je a ma byt zachované úradné tajomstvo ako to byvalo za starých dôb, keď notári boli takými poradcáma v obci.

M.D.D

Dňa 10.ho sept. 1950. bola u nás slávnosť družstevná zvaná: Medzinárodný deň družstva, - spojená s Dožinkovu slávnosťou.

Táto slávnosť bola započatá Bohoslužbami, s poľnu sv. Omšu, a príležitostnou kázňou za úrodu.

Poriadny bol sprievod cez obec alegorickými vozmi, zastúpené byly všetky masové organizacie: Úverové družstvo, Potr. Družstvo, Jednotné roľ. družstvo, Štátna roľ. Škola, Štátne majetky zo svojimi plodinami zeleninou, Strojova stanica z Rohožníka, a Tel. jednotka Sokol.

Slávnosť otvoril predseda M.N.V. Alojz Frühauf a slávnostným rečníkom bol Ján Vaškori z Malaciek.

Pri tejto slávnosti bola aj prečítaná rezolucia dužstiev za „Svetový mier.“ Slávnosť bola započatá hymnou a zakončená piesňou práce. Po ukončení bola poriadaná ľudová veselica.

Deň hasičstva

Dňa 22. Okt. 1950. bol deň Československého hasičstva, po poludní bol nástup Dob. Has. Sboru s pochodom do miestnosti Potr. Družstva kinosale, kde po zahájení bol prečítaní rozkaz Zemského veliteľa Belu Voldána, okr. zastupcom has. Jednoty M. Bakanom a bola podaná činnosť hasičstva v prospech občianstva. Na slávnosti byly odovzdané čestné diplomy s odkazom Zavíšovi Donátovy, a Juliusovy Pauschekovy za ich obetavu prácu v prospech hasčstva.

Po tomto akte mal prejav Alojz Frühauf predseda M. N. V. na tému o poslanie hasčstva, ako má byt hasčstvo vážene u občianstva.

K uzaveru tejto slávnosti boli defile pri pomníku padlých, na koniec bolo prevedené poplachové cvičenie so záchrannou službou Čls. červ. kríža. Pri tomto bola skúšaná aj nová siréna poplachová ktorá je umiestnena na veži hasčského skadišťa.

Mandelinka zemiaková

V letných mesiacoch tohto roku objavila sa v našom chotári „Mandelinka zemiaková“. Tento nebezpečný chrobák a škodca zemiakov spôsobil mnoho škody. Lebo pri hľadaní zamiešali sa ine práce. Obecenstvo sa vplnom počte zapojilo do hľadania tohto škodcu zemiakov.

Žiactvo na čele s učiteľmi hladalo túto „Mandelinku zemiakovu.“ Prvý raz sa objavila pri „Vajari“ na pozemku Štátna roľnícka škola. Druhý raz zasa na pozemku zvaní „Čajki.“ A tretí raz na pozemku Štátne majetky u „Vajara.“

Toto hľadanie sa prevádzalo každou nedeľu po Bohoslužbách, ľudia nemali odpočinku po celotýždennej práci, tak to trvalo až do pozdnej jesene.

Kde sa tento chrobák objavil, zemiaky sa ihneď ohraničili výstražnou tabulú aby tam nik úrodu nebral, taktiež pôda sa prekopala a dezinfikovala. Boli dodane do obce stroje rozprachovače na zemiaky po celom chotári. Všetky zemiaky sa musely prachovať otravným prachom zvaní „Jesarol.“ Opatrenia boli včas porobené aby sa tento škodca zničil. Ale veľka obava je jestli v zemi uschované larvy sa objavia na budúci rok, to by zmenalo katastrofálne poškodenie roľníctva u nás a na celom Záhorí.

Štafeta mieru

Dňa 1.nov. 1950. prebiehala štafeta mieru cez našu obec P.S.S.S.R. pri tomto behu z účastnilo sa obyvateľstvo v hojnom počte. Hasičstvo, školská mládež na čele s učiteľským sborom, a T. J. Sokol, pri behu štafety bola zaspievana „Štátna hymna.“

Štafetu pozdravil podpredseda M.N. Vyboru Ján Kočišek a prípnul stuhu. Za T.J. sokol Julius Pauschek a tiež prípnul stuhu. Na to dna 6.nov 1950. bola poriadana slávnosť na počesť P.S.S.S.R. v miestnosti Potr. družstva v kinosale za prítomnosti M. N.V. hasičstva školskej mládeže a obyvateľstva. Slávnosť bola zahájená Štátnou hymnu a hymnu S.S.S.R.

Slávnostným ročníkom bol Štefan Štukovsky riad. strednej školy. Na slávnosti boly recitacie školských dietok, spojené s národným ruským tancom. Slávnosť bola zakončená piesňou práce.

Kontigenty

V tomto roku 1950. bol pre našu obec vypísaný kontigent tohto znamenia:
Pšenice 189.q. , Raži 781.- q. , Jačmeňa 48.- q., Ovsu 25.- q, Kukurice 38.-q ,Zemiakov 913.q., Cukrovej repy 3042.- q Orechov 10.-q

Dobytok a ine:

Hovädzí dobytok 36.740. kg, Ošípaných 12.085. kg, Mlieka – 83.000 lit, Vajcia 11.000. kus.

Hydina husí 190. kg, Medu 80.kg

Sena 90.q

Pri tomto výmere kontigentu bolo mnoho šomrania, lebo sa zdál príliš vysoký na našu chudobnu obec.

Roľníci boli predvolávaní na M.N.V. na výsluch prečo nesplnil všetky predpísané druhy kontigentu, lebo mnohým roľníkom ťažko splniť, keď sa mu ani toľko neurodilo.

Najviac robili ťažkosť ošípave, zemiaky, mlieko a seno, chýbajúce druhy nahradili inými vecami t.j. plodinami ba j peňažitou pokutou. Kto nemal splneny svoj kontigent na100% nedostal zakalací list. Tak kto chcel si zabyjat bol nútený kontigent splniť. Veru mnohy malí nepríjemností stým nešťastným predpísaným kontingentom.

Osveta

V tomto roku miestny divadelný súbor Matice slovenskej sohrál 5. divadelných predstavení, ktore boli hojne navštívene obecnstvom, čistý zisk bol na spravu a doplnenie javiska.

Ďalej v mesiaci decembri bola usporadana výstava „Týždeň dobrej knihy.“ Táto vystava bola umiestnená v miestnosti Potr. družstva; - Účasť tejto výstavi bola hojna, odpredalo sa do 2.000., - vytiskov v sume vyše Kčs 30.000.- tútovýstavu videlo miestne učiteľstvo osvetova rada.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku 1950. narodilo sa v našej obci 34. detí, z toho 16. mužského pohlavia, 18. ženského, - zomrelo 11. osob a to 6. mužského a 5. ženského pohlavia.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet Obce 1950

Potreba 643.000.- Kčs

Úhrada 364. 000.- ~//~

Schodok 279.000.- Kčs

Schodok rozpočtu uhradzuje sa zo Štátnej pokladnice podľa potreby. t.j. plánovania.

Budovanie

V tomto roku budovateľského plánu 5. ročnice upravila obec cesty v dĺžke 700. mt. taktiež rigole asi 500. mt. Ďalej bol dokončeny roozhlas po obcí, ktorí bol započaty stavat ešte r.1948. ale pre nadostatok materialu a prístrojov nemohol byt dokončeny. Atak v tomto roku 1950 na Velku noc bol ukončeny a zapojeny. Poplatok za ohlasenie bol stanoveny-25.kčs za jeden ohlas.

Uprava cesty kčs. 20.000-